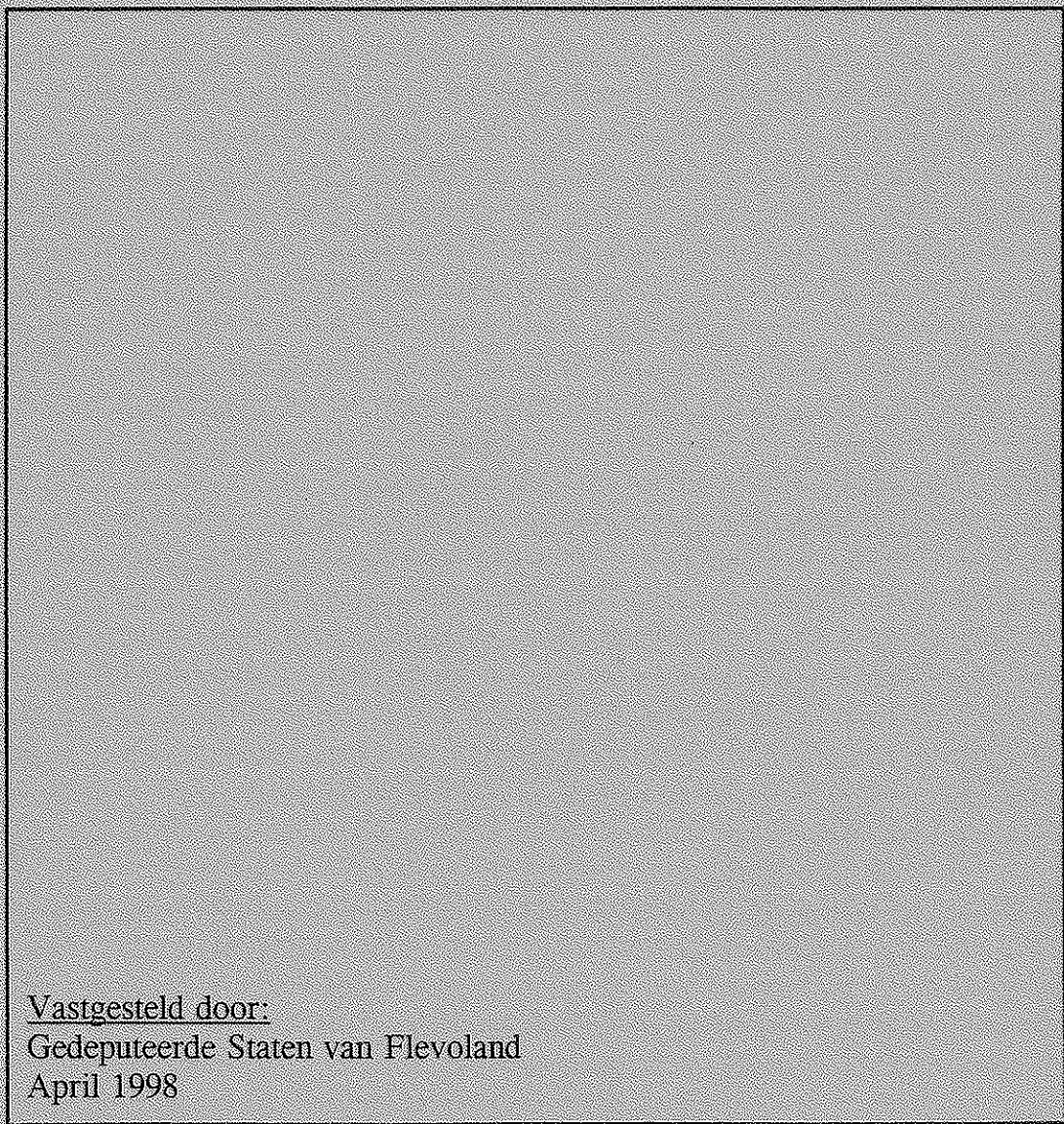

Richtlijnen m.e.r.-procedure aanleg sluis Lovink

F L E V O L L A N D

Vastgesteld door:
Gedeputeerde Staten van Flevoland
April 1998

Richtlijnen m.e.r.-procedure

aanleg sluis Lovink

Vastgesteld door:
Gedeputeerde Staten van Flevoland
April 1998

1. INLEIDING

In 1996 hebben Gedeputeerde Staten van Flevoland besloten tot de aanleg van een schutsluis direct ten zuiden van het gemaal Lovink, waardoor ter hoogte van Harderwijk het Veluwemeer wordt verbonden met de Hoge Dwarsvaart. Inmiddels is een ontwerp voor een schutsluis gemaakt en heeft overleg met een aantal betrokkenen plaatsgevonden over de mogelijke herinrichting. Het schetsplan voor het sluisontwerp en het herinrichtingsplan zijn in 1997 door Gedeputeerde Staten van Flevoland vastgesteld.

De sluis zal worden aangelegd in de Harderdijk. Deze dijk is een primaire waterkering als bedoeld in de Wet op de waterkering (Wwk). De waterkering wordt beheerd door het Heemraadschap Fleverwaard. De realisatie van de sluis moet worden aangemerkt als een reconstructie van deze primaire waterkering. De Wet op de waterkering is op deze reconstructie van toepassing. Artikel 7 Wwk regelt dat de dijkbeheerder een plan maakt voor de reconstructie van de primaire waterkering en ter goedkeuring voorlegt aan Gedeputeerde Staten. In het plan moet worden aangegeven hoe de waterkerende functie van de Harderdijk tijdens en na aanleg van de sluis gewaarborgd wordt.

Volgens het Besluit milieu-effectrapportage 1994 (Stb. 1994, 540) moet bij de voorbereiding van deze goedkeuring een milieu-effectrapport (MER) worden gemaakt. Het MER is bedoeld als hulpmiddel bij de besluitvorming. Gedeputeerde Staten van Flevoland treden op als bevoegd gezag in deze procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.), omdat zij het besluit moeten nemen ten behoeve waarvan het MER wordt geschreven.

Omdat Gedeputeerde Staten van Flevoland de initiatiefnemer zijn voor de aanleg van de sluis Lovink, zullen zij tevens het MER opstellen. Op 28 januari 1998 is de m.e.r.-procedure gestart met de ter visie legging van een startnotitie, waarin de voorgenomen activiteit is beschreven en is aangegeven welke milieu-aspecten in het MER moeten worden uitgewerkt. Een ieder is gelegenheid geboden opmerkingen te maken over de gewenste inhoud van het MER. Tevens is een aantal betrokkenen en wettelijke adviseurs om advies gevraagd. Mede op basis van de ontvangen reacties zijn door Gedeputeerde Staten van Flevoland de volgende richtlijnen vastgesteld, waarin is vastgelegd wat in het MER moet worden beschreven.

2. UIT TE WERKEN ASPECTEN

2.1 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

In de startnotitie is aangegeven dat bij de aanleg van sluis Lovink, gelet op het opgestelde voorontwerp, geen belangrijke nadelige milieu-effecten te verwachten zijn. De ontvangen reacties en adviezen geven ons geen aanleiding tot een andere conclusie. Daarom zal een zeer toegespitst milieu-effectrapport worden gemaakt waarin:

- de bij de voorbereiding van het sluisontwerp en het herinrichtingsplan reeds onderzochte milieu-aspecten van de aanleg van de sluis kort worden samengevat, alsmede de in de startnotitie opgenomen beschrijving van probleemstelling, doel en besluitvorming wordt opgenomen;

- de milieu-aspecten die van belang zijn bij de uitwerking van het voorontwerp van de sluis en van het herinrichtingsplan tot het definitief ontwerp nadrukkelijk in beeld worden gebracht, waarbij waar relevant varianten worden beschouwd;
- de milieu-aspecten worden beschreven die samenhangen met het op te stellen dijkreconstructieplan, waarbij ook aandacht wordt besteed aan de waterkerende functie in de bouwfase.

Ter uitwerking en in aanvulling op de in bovenstaande algemene uitgangspunten, moet in het MER aandacht worden besteed aan de onderstaande punten.

2.2 BODEM-, GROND- EN OPPERVLAKTEWATER

In het MER zal een grondbalans van het project worden opgenomen, waarbij onderscheid wordt gemaakt naar grondsoort en kwaliteit. Volgens het Ontgrondingenbeleidsplan Flevoland moeten bij secundaire ontgrondingen vrijkomende grondstoffen zo hoogwaardig mogelijk worden ingezet. In het MER zal een bestemming voor de vrijkomende grondstoffen worden aangegeven.

In het MER wordt aandacht besteed aan de mogelijke gevolgen voor de ligging van de rioleering/persleiding, die ongeveer op de projectgrens ligt.

In het MER zal worden aangegeven hoe groot het verlies aan water uit het Veluwemeer naar de polder is als gevolg van het schutten en van lekwater, met name in de zomer, uitgedrukt in m³ per etmaal en in m³ per drie etmalen. Voorts zal worden aangegeven welke effecten het verlies aan water uit het Veluwemeer heeft op het peilbeheer, de doorspoeling en de waterkwaliteit van het Veluwemeer. Daarbij zal worden aangegeven op welke wijze deze effecten kunnen worden beperkt, dan wel gecompenseerd.

2.3 LANDSCHAP, NATUUR EN CULTUURHISTORIE (LNC-WAARDEN)

De sluis zal worden aangelegd in een gebied dat onderdeel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur (EHS). In het MER zal aandacht worden besteed aan het in het Structuurschema Groene Ruimte vastgelegde beleid, dat wezenlijke kenmerken of waarden van kerngebieden van de EHS niet mogen aangetast.

In het in december 1997 door Gedeputeerde Staten van Flevoland vastgestelde Plan van Aanpak Verdroging zijn delen van het Harderbos, het Harderbroek en de Kievitslanden aangewezen als te vernatten gebieden. In het MER zal worden bezien welke gevolgen de aanleg van de sluis en het graven van voorhavens en toegangseulen kan hebben voor deze gebieden en de daarin aanwezige of potentiële natuurwaarden.

In het MER zal worden bezien op welke wijze de bijdrage van het project aan de aanwezige en potentiële waarden van de randmeerzone kan worden geoptimaliseerd. Daarbij spelen zowel droge en natte natuurwaarden als toeristisch-recreatieve aspecten een rol. Door de aanleg van de sluis zal de recreatieve druk op de ecologische hoofdstructuur mogelijk toenemen. In overleg met de beheerders zal worden bezien of mitigerende maatregelen nodig zijn om dit tegen te gaan. Daarbij zal aandacht worden besteed aan de aanwezigheid van verstoringsgevoelige flora en fauna. De mogelijke maatregelen zullen worden beschreven.

De Vereniging Natuurmonumenten heeft gevraagd het aanleggen van natuurvriendelijke oevers langs de Hoge Dwarsvaart als alternatief uit te werken. De Hoge Dwarsvaart, die in beheer is bij het Heemraadschap Fleverwaard, moet nog toegankelijk worden gemaakt voor recreatievaart. Overigens is uit metingen gebleken dat slechts op enkele plaatsen baggerwerk noodzakelijk is. De aanleg van natuurvriendelijke oevers kan als mogelijkheid bij (onderhouds-)werkzaamheden worden betrokken. In beginsel maakt dit geen onderdeel uit van het project tot realisatie van de sluis. De provincie maakt echter graag gebruik van het aanbod van Natuurmonumenten om, in samenwerking met Staatsbosbeheer, ideeën aan te leveren voor en mee te denken over zowel een natuurvriendelijke inrichting van deze oevers als over de inrichting van de ecologische verbinding tussen het Harderbos en het wilgenbos "De Houtsnip". Mogelijk kunnen reeds in het MER de resultaten worden verwerkt van deze gezamenlijke aanpak, waarbij vanzelfsprekend ook de waterbeheerder moet worden betrokken.

Natuurmonumenten wijst terecht op de waarde van het wilgenbos "De Houtsnip", waarin het toegangskanaal en het kunstwerk zullen worden aangelegd. In het MER zal aandacht worden besteed aan de ecologische waarde van dit gebied en aan de gevolgen van de voorgenomen activiteit op het wilgenbos en aan de mogelijkheden om deze gevolgen te beperken, dan wel te compenseren. Daarbij zal ook rekening worden gehouden met mogelijke voorzienbare ontwikkelingen, zoals de in de startnotitie vermelde eventuele uitbreiding met een wachtruimte voor de opstelruimte. Het te beschrijven meest milieuvriendelijke alternatief zal gericht zijn op het optimaliseren van mitigerende maatregelen.

Op verzoek van de directeur Noordwest van het Ministerie van LNV zal de technische mogelijkheid worden onderzocht om een vispassage aan te leggen tussen het Veluwemeer en de Hoge Dwarsvaart, om de intrek van onder meer de driedoornige en tiendoornige stekelbaars mogelijk te maken. Bij de afweging zullen de waterkerende functie van de dijk en de financiële haalbaarheid van belang zijn.

In het MER zal aandacht worden besteed aan de relatie tussen de trekroute voor reeën en het gebruik van de voorhavens aan de polderzijde (met name 's avonds en 's nachts). Bezien zal worden op welke wijze de verstoring van de trek van de reeën door menselijke activiteiten kan worden geminimaliseerd. De door de Commissie voor de milieu-effectrapportage vermelde scheiding tussen de overnachting van schepen en de wachtplaats voor de sluis zal daarbij worden betrokken. In het MER zal een ontwerp-schets van de fauna-uittrekplaatsen worden opgenomen.

De Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek heeft in een inspraakreactie aangegeven dat van de aanleg van de sluis geen effecten op de archeologische waarden worden verwacht. Daarom zal in het MER aan dit aspect geen aandacht worden besteed.

2.4 MILIEU-ASPECTEN BOUWFASE

In het MER zal worden aangegeven welke milieuhinder in de bouwfase zal ontstaan, met name voor bewoners en gebruikers van de omgeving, gedurende welke periode deze hinder zal optreden en hoe de hinder kan worden geminimaliseerd. Op verzoek van de Commissie voor de milieu-effectrapportage zal hierbij ook aandacht worden besteed aan de watervogels die gebruik maken van de plek waar de aanvaarroute vanaf het Veluwemeer zal komen.

2.5 HERINRICHTINGSPLAN

In het MER zal de mogelijkheid worden gezien om aan de noordwest-zijde en aan de noordoost-zijde van de sluis kanosteigers te realiseren.

In overleg met de omwonenden van de sluis moet onder meer nog de situering en grootte van de garageboxen worden bepaald.

2.6 VEILIGHEID

In de startnotitie is aangegeven dat de waterkerende functie van de schutsluis bij de voorbereiding van het definitief ontwerp en het opstellen van het ontwerp-dijkreconstructieplan nader zal worden onderzocht door middel van een betrouwbaarheidsanalyse conform de TAW-leidraden. Aangegeven is dat de sluis door de Harderdijk een waterkerende functie dient te krijgen die tenminste gelijk is aan die van de huidige dijk. Het Heemraadschap Fleverwaard heeft daarbij de kanttekening gemaakt dat het veiligheidsniveau van de bestaande dijk binnenkort wijzigt.

Naar aanleiding van deze kanttekening wordt het volgende opgemerkt. Voor het dijkringgebied waarvan dit dijkvak onderdeel is, is bij de Wet op de waterkering een veiligheidsnorm van 1/4000 vastgesteld. De dijken die direct grenzen aan in de wet genoemde buitenwateren moeten berekend zijn op omstandigheden die met een frequentie van 1/4000 voorkomen. Voor dijkvakken die niet direct grenzen aan een buitenwater, zoals het dijkvak waarin sluis Lovink wordt aangelegd, is bepaald dat deze tenminste een gelijke veiligheid moeten bieden als op het moment van inwerkingtreding van de wet (januari 1996). De mogelijke aanwijzing van het Markermeer als buitenwater zal geen consequenties hebben voor het voor dit dijkvak vereiste veiligheidsniveau, omdat het aangrenzende water niet in open verbinding staat met het Markermeer. Een verdere aanpassing van veiligheidsnormen is niet uitgesloten, maar op dit moment zijn er onvoldoende concrete aanwijzingen om daarop de dimensionering van het kunstwerk te kunnen afstemmen. Gelet op de langere termijn waarop dit kunstwerk moet zijn berekend, achten wij het gewenst dat de sluis op een wat grotere waterhoogte is berekend dan de bestaande dijk, gelet op de mogelijkheid van veranderingen in normstelling of waterbewegingen. In het MER en het dijkreconstructieplan zal dit nader worden uitgewerkt.

In het dijkreconstructieplan zal worden aangegeven waar het tracé van de waterkering precies komt te lopen bij de sluis en bij het gemaal.

In het plan zal voorts aangegeven worden op welke wijze de veiligheid van de dijk gedurende de gehele bouwfase gegarandeerd wordt.

Bijlage: ontvangen reacties

1. Directie Noordwest van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij
2. Directie IJsselmeergebied van Rijkswaterstaat
3. Vereniging Natuurmonumenten
4. Heemraadschap Fleverwaard
5. Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek
6. Commissie voor de milieu-effectrapportage

Konink

Provincie Flevoland		
Kenmerk:	98.002828	Kopie:
Afdeling:	4 MRT 1998	
	MPV	
Rappel:		
Class.nr:	-1-813-111.5	

100/13

Aan Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

- MER
- *shuizen*

landbouw, natuurbeheer en visserij

uw brief van
27 januari 1998

uw kenmerk
MPV798.080082/A

ons kenmerk
98306/DNW

datum
2 maart 1998

onderwerp
Startnotitie milieu-effectrapportage aanleg sluis Lovink

doorkiesnummer
020-4953127

bijlagen

Op 2 februari j.l. heb ik uw startnotitie betreffende de milieu-effectrapportage inzake aanleg sluis Lovink ontvangen. Door de aanleg van de sluis krijgt de recreatievaart een directe toegang tot de Flevopolders en vandaar naar het Markermeer. Vanuit het oogpunt van de waterrecreatie steun ik deze ontwikkeling dan ook van harte.

Voor het opstellen van de richtlijnen van het MER merk ik het volgende op.

In de directe omgeving van de aan te leggen sluis bevinden zich natuur- en bosgebieden, zoals het Harderbroek, Kievitslanden en Harderbos welke deel uitmaken van de ecologische hoofdstructuur.

Op blz. 14 van de startnotitie staat aangegeven welke gevolgen de aanleg van de sluis en het graven van voorhavens en toegangseulen kunnen hebben op de natuurwaarden van dit gebied. Ik hecht groot belang aan dit aspect, omdat het plangebied gevoelig is voor verdroging en de aanleg van de sluis de grondwaterstand zal beïnvloeden.

Ik verzoek u te onderzoeken wat de gevolgen voor de waterhuishouding kunnen zijn voor bovengenoemde gebieden door de aanleg van sluis Lovink.

Veranderingen in de waterhuishouding kunnen sterk negatieve gevolgen hebben voor actuele en potentiële natuurwaarden

Ik zou het tevens op prijs stellen indien in het kader van het MER onderzocht zou kunnen worden of het mogelijk is een vispassage aan te leggen tussen Veluwemeer en de Hoge Dwarsvaart om de intrek van vis vanaf het Veluwemeer mogelijk te maken. Ondermeer kan hierbij worden gedacht aan de driedoornige - en tiendoornige stekelbaars en andere vissoorten. De twee eerstgenoemde soorten zijn een belangrijke voedselbron voor de lepelaar. Sloten met genoemde soorten vervullen een belangrijke voedselbron in het vroege voorjaar tot medio mei voor de lepelaar. Dit sluit aan bij het aanleggen van plasbermen in verschillende andere vaarten (onder andere langs de Knardijk), waarvoor eenzelfde beheer wordt nagestreefd. Tevens is vismigratie belangrijk voor een vissoort als de snoek, die een belangrijke functie vervult bij het behoud en herstel van water-ecosystemen.

Bezoekadres:
Kantoorcomplex
"Diemervijver"
Gebouw "Vijverhof"
Dalsteindreef 5
1112 XC Diemen

Postadres:
Postbus 603
1110 AP Diemen-Zuid

Telefoon: 020 - 495 31 00
Fax: 020 - 4953111

ons kenmerk

datum

vervolgblad

98306/DNW

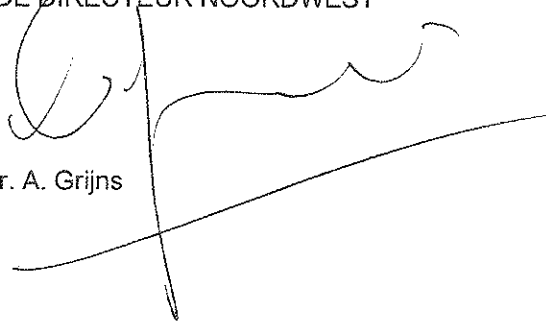
2 maart 1998

2

Tenslotte wijs ik u er nog op, dat door de aan te leggen sluis delen van de ecologische hoofdstructuur verdwijnen of aangetast worden, er sprake zal moeten zijn van compensaties. Ik verzoek u dit aspect in de richtlijnen me te nemen,

Voor het overige geeft de startnotitie mij geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

DE DIRECTEUR NOORDWEST

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'G' followed by a series of loops and a long horizontal stroke extending to the right.

ir. A. Grijns

Aan
Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Konink

Provincie Flevoland		
Kenmerk:	98.002563	Kopie:
Afdeling:	26. FEB 1998	
Rappel:		
Class.nr: -1. 813.111.5		

MPV

*MER
Rapportages
Sluizen*

Contactpersoon
G. van Beek
Datum
24 februari 1998
Ons kenmerk
RS 1309
Onderwerp
reactie startnotitie mer aanleg sluis Lovink

Doorkiesnummer
(0320) 29 72 25
Bijlage(n)
-
Uw kenmerk
MPV/98.080082/A

Geacht College,

Mijn dank voor het toezenden van bovengenoemde startnotitie.

De voorgenomen aanleg van sluis Lovink past binnen het streven om een bijdrage te leveren aan een gerichte spreiding van recreatieverkeer en aan een goede bereikbaarheid van bestemmingen. De sluis zal deel uit maken van een rechtstreekse vaarwegverbinding van de randmeren, door Flevoland, met het Markermeer en het IJsselmeer. In het Structuurschema Groene Ruimte is deze verbinding aangeduid als onderdeel van het basistoervaartnet.

Behalve voor motor- en zeilboten kan de vaarwegverbinding ook gebruikt worden door kano's. In de startnotitie is bij de sluis geen afmeergelegenheid voor kano's voorzien. Binnen het project Integrale Inrichting Veluwe Randmeren (IIVR) is aandacht gevraagd voor voorzieningen voor de kanovaart. Uit dien hoofde adviseer ik u in de richtlijnen op te nemen dat de mogelijkheid wordt onderzocht om aan de noordwest en aan de noordoost kant van de sluis kanosteigers te realiseren.

Het beheer van de kwaliteit en de kwantiteit van het water in het Veluwemeer berust bij mijn directie. Hiertoe wordt een streefpeil gehanteerd. Ter bestrijding van eutrofiëring wordt het Veluwemeer doorgespoeld met fosfaat- en algenarm uitslagwater uit de Hoge Dwarsvaart door gemaal Lovink.

Ik verzoek u in het kader van de vast te stellen richtlijnen te willen onderzoeken hoe groot het verlies aan water uit het Veluwemeer naar de polder is als gevolg van het schutten en van lekwater, met name in de zomer, in m³ per etmaal of in m³ per 3 etmalen.

Voorts aan te geven welke effecten het verlies aan water uit het Veluwemeer heeft op het peilbeheer, de doorspoeling en de waterkwaliteit van het Veluwemeer.

Tenslotte adviseer ik u aan te geven op welke wijze, de genoemde effecten kunnen worden gecompenseerd. Het oppompen van water uit de Hoge Dwarsvaart door gemaal Lovonk van het Veluwemeer is hierbij een optie.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT,
namens deze,
de hoofdingenieur-directeur,
namens deze,
het hoofd van de stafafdeling Strategie en Juridische Zaken

mr. C. Flug

Vereniging
Natuurmonumenten

Noordereinde 66
1243 JJ 's-Graveland

Telefoon 035 - (0)55 99 33
Fax 035 - (0)56 31 74
Postbank 32391
Bank 21.37.08.620

Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Koning

Provincie Flevoland	
Kenmerk: <i>98.002580</i>	Kopie:
Afdeling: <i>MPV</i>	<i>26 FEB 1998</i>
Rappel:	
Class.nr: <i>-1.813.111.5</i>	

20/3

*MER
Rappatages
Sluizen*

Datum **25 februari 1998**

Handeld door **N.J. Bosma**

orkiesnummer **0529-438434**

Referentie **nb017**

Terreinnaam **Harderbos e.a.**

Onderwerp **Startnotitie m.e.r. aanleg sluis Lovink**

Hiermee maakt Natuurmonumenten gebruik van de gelegenheid om te reageren op de "Startnotitie m.e.r.-procedure aanleg sluis Lovink".

Natuurmonumenten is verheugd dat in het MER zal worden gezien welke gevolgen de aanleg van de sluis en het graven van voorhavens en toegangseuven kan hebben voor het Harderbos, het Harderbroek en de Kievitslanden, in aanmerking nemend dat (delen van) deze gebieden in het Plan van Aanpak Verdroging zijn aangewezen als te vernatten.

Graag zou Natuurmonumenten zien dat in het MER als één van de alternatieven bekeken wordt het aanleggen van natuurvriendelijke oevers langs de Hoge Dwarsvaart (ook verder dan het nu aangegeven plangebied, in het Harderbos) in combinatie met de aanleg van de sluis. Dit zou zowel de natuurwaarden als de recreatieve waarden van de omgeving ten goede komen. Hiermee kan, zoals aangegeven op p. 14, "worden gezien op welke wijze de bijdrage van het project aan de aanwezige en potentiële waarde van de randmeerzone kunnen worden geoptimaliseerd. Daarbij spelen zowel droge en natte natuurwaarden als toeristisch-recreatieve aspecten een rol." Natuurmonumenten is gaarne bereid, in samenwerking met Staatsbosbeheer, ideeën aan te leveren voor en mee te denken over zowel een natuurvriendelijke inrichting van deze oevers als over de inrichting van de ecologische verbindingzone tussen het Harderbos en het wilgenbos "De Houtsnip" waarin het toegangskanaal aangelegd zal worden. Gezien de te

Vereniging
Natuurmonumenten

Aan : Gedeputeerde Staten van Flevoland
Onderwerp : Startnotitie m.e.r. aanleg sluis Lovink
Datum : 25 februari 1998

Blad: 2

Referentie: nb017

verwachten toename van menselijke activiteit in dit gebied, zal de geplande rij populieren volgens Natuurmonumenten niet kunnen voldoen als ecologische verbindingzone.

Tenslotte zou Natuurmonumenten hier willen wijzen op de zeer hoge natuurwaarde van het wilgenbos De Houtsnip, waarin het toegangskanaal en het kunstwerk aangelegd zullen worden. Dit is één van de weinige natuurlijke bosjes in Oostelijk Flevoland. Daarom zal het MER uitdrukkelijk aandacht moeten besteden aan de gevolgen van de aanleg en het gebruik van de verschillende onderdelen van het plan op de natuurwaarden van dit bosje en aan de alternatieven waarin nadelige effecten zo beperkt mogelijk blijven. Hierin moet ook reeds het ruimtebeslag meegenomen worden, dat gepaard zal gaan met "eventuele uitbreiding met een wachtruimte voor de opstelruimte".

Hoogachtend,

mw. ~~drs.~~ B.L.J. van Leeuwen,
inspecteur terreinbeheer

Heemraadschap Fleverwaard

Gedeputeerde Staten van Flevoland
t.a.v. het hoofd van de
afdeling Milieuplanvorming
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Koning

Provincie Flevoland		
Kenmerk:	98.002508	Kopie:
Afdeling:	25 FEB 1998	
MPV		
Rappel:		
Class.nr.:	-1.377.1	

-MER -sluisen

Lelystad : 23 februari 1998
Ons kenmerk : UV/464
Bijlage(n) :
Behandeld door : W. van Dijk

Onderwerp : sluis Lovink

Verzonden : **24 FEB. 1998**
Uw brief van : 27-01-1998
Uw kenmerk : MPV/98.080082/A
Toestel : 722

Geacht college,

Naar aanleiding van uw bovenvermelde brief met betrekking tot de startnotitie voor de MER-procedure voor de aanleg van sluis Lovink kunnen wij u meedelen een tweetal kanttekeningen te plaatsen. De eerste betreft het veiligheidsniveau van de sluis. In de notitie wordt uitgegaan van het veiligheidsniveau van de bestaande dijk. De mogelijkheid is aanwezig dat hierin binnenkort wijziging komt. De constructie van de sluis zal zo nodig aan deze wijziging aangepast moeten worden. De tweede heeft betrekking op het mogelijk negatieve effect van de recreatievaart op ecozones als de Larservaart en Hoge Vaart. Een ontwikkeling die niet meer te keren lijkt.

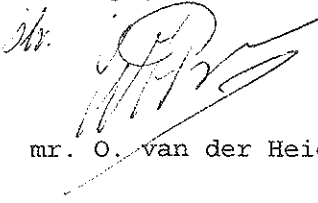
Hoogachtend,

het College van Dijkgraaf en Heemraden
van het Heemraadschap Fleverwaard,

de secretaris,

mr. B. van den Elsaker.

de dijkgraaf,

ib.

mr. O. van der Heide.

nummer
uw brief
onderwerp
datum

Vorming

Provincie Flevoland	
Kenmerk:	98.001932
Afdeling:	12 FEB 1998
Kopie:	
MPEV	
Happel:	
Class.nr: - 1. 013. 111. 5	

- sluisen
- MER
- inspraak

U 1998-281

inspraakreactie m.e.r.
11 februari 1998

ROIB

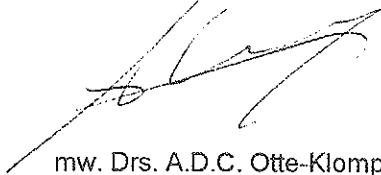
Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Geachte college,

Onder verwijzing naar de gestarte m.e.r.-procedure voor het project "aanleg Sluis-Lovink" verzoek ik u, gelet op het bepaalde in de Wet Milieubeheer, deze brief te willen beschouwen als inspraakreactie.

Mijn reactie beperkt zich tot de eventuele effecten op de archeologische waarden. Voor zover thans bekend zijn in het plangebied geen archeologische waarden aanwezig. Derhalve worden geen effecten verwacht.

Hoogachtend,
de algemeen directeur,
namens deze,

mw. Drs. A.D.C. Otte-Klomp,
archeologisch beleidsmedewerker Regio-West.

cc. Commissie voor de m.e.r.

commissie voor de milieueffectrapportage

Gedeputeerde Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

uw kenmerk
MPV/98.080082/A

uw brief
27 januari 1998

ons kenmerk
U117-98/Jm/em/930-17

onderwerp
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Aanleg sluis Lovink, gemeenten Dronten en Zeewolde

doorkiesnummer
(030) 234 76 66

Utrecht,
13 maart 1998

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de Aanleg sluis Lovink, gemeenten Dronten en Zeewolde.

Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag te zijner tijd de vastgestelde richtlijnen krijgt toegestuurd.

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Aanleg sluis Lovink, gemeenten Dronten en Zeewolde

1. INLEIDING

De provincie Flevoland heeft het voornemen om direct ten zuidwesten van het gemaal Lovink een schutsluis aan te leggen. De sluis heeft tot doel de recreatievaart op de randmeren bij Harderwijk een directe toegang tot de vaarwegen in Flevoland te bieden.

Aangezien de sluis in de huidige primaire waterkering zal worden aangelegd, moet bij de voorbereiding van het besluit milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen worden. De eerste stap in deze procedure is de kennisgeving van de startnotitie. De Commissie is van mening dat de startnotitie al veel voor het milieueffectrapport (MER) relevante informatie bevat. In dit advies richt zij zich vooral op die onderwerpen die in het MER nog nader aan de orde moeten komen. Aangezien uit de startnotitie blijkt dat het een relatief kleine ingreep met beperkte milieugevolgen betreft, heeft de Commissie er voor gekozen een beknopt advies te schrijven.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

De Commissie constateert dat in de startnotitie voldoende informatie aanwezig is over de probleemstelling en het doel. Zij adviseert wel om in het MER deze informatie ook als zodanig te benoemen.

De sluis zal worden aangelegd in een gebied dat onderdeel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur. Het is daarom belangrijk te weten dat in het Structuurschema Groene Ruimte wordt aangegeven dat ingrepen en ontwikkelingen in en in de onmiddellijke nabijheid van kerngebieden van de ecologische hoofdstructuur niet zijn toegestaan, indien deze wezenlijke kenmerken of waarden van het kerngebied aantasten¹. Alleen bij een zwaarwegend maatschappelijk belang kan hiervan worden afgeweken. Dit betekent dat in het MER moet worden aangegeven of door de aanleg en het gebruik van de sluis wezenlijke kenmerken of waarden worden aangetast. Indien dit het geval is zal moeten worden aangegeven of hier sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang, of

¹ *Wezenlijke kenmerken en waarden:* deze betreffen bijvoorbeeld de unieke kenmerken van de bodem, de hydrologie, de cultuurhistorie, de aanwezigheid van kenmerkende en/of zeldzame soorten planten of dieren, de specifieke groeiplaatsfactoren van bostypen, en in het geval van recreatievoorzieningen de randvoorwaarden voor de gebruiksmogelijkheden van ene gebied zoals bijvoorbeeld de aantrekkelijkheid en de diversiteit van dat gebied en een bepaalde, minimale omvang.

Aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden: hiervan is sprake indien:

- letterlijk unieke situaties verloren gaan (bijvoorbeeld een geologisch fenomeen, een specifiek cultuurmonument);
- ecologische processen op landschapsniveau blijvend verstoord raken (bijvoorbeeld verandering van de waterhuishouding);
- populaties van nationaal zeldzame of voor dat ecosysteem kenmerkende soorten planten of dieren zodanig worden verkleind, versnipperd of geïsoleerd dat hun lokale voortbestaan op termijn niet meer is verzekerd. Bij het onomkeerbaar verloren gaan van ontwikkelingsmogelijkheden moet vooral worden gedacht aan zodanige veranderingen van bodemopbouw en hydrologie (door vergraving of nieuw grondgebruik) dat de oorspronkelijke potenties voor de ontwikkeling van bepaalde natuurdoeltypen voor ten minste decennia verloren gaan.

er alternatieve locaties mogelijk zijn en welke fysiek compenserende maatregelen genomen kunnen worden.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

In de startnotitie wordt aangegeven dat op bestuurlijk niveau al beslissingen zijn genomen over het soort doorsteek en het sluisontwerp. In het MER moet kort worden beschreven welke overwegingen hebben geleid tot de keuze voor een schutsluis en in hoeverre en welke milieuoverwegingen een rol hebben gespeeld bij deze keuze. De motivering voor het sluisontwerp kan uit de startnotitie worden overgenomen.

Het feit dat deze beslissingen al zijn genomen betekent dat de ruimte voor alternatieven zeer beperkt is. De ontwikkeling van het meest milieuvriendelijke alternatief zal daarom gericht moeten zijn op optimaliseren van mitigerende maatregelen.

De informatie in de startnotitie moet in het MER op de volgende punten worden aangevuld:

- Het tracé van de primaire waterkering zal over het gemaal van de sluis lopen. Geef aan waar het tracé van de waterkering precies komt te lopen bij het gemaal en bij de sluis.
- Aangegeven moet worden of de voorhavens aan de polderzijde ook 's nachts gebruikt kunnen worden. Dit is van belang omdat een trekroute voor reeën (en mogelijk andere diersoorten) parallel aan de waterkering loopt. Reeën trekken vooral 's avonds en 's nachts. De trekroute kan verstoord worden door menselijke activiteit bij overnachtende schepen. Aangegeven moet worden wat de invloed van menselijke activiteit 's avonds is op het gedrag van de reeën. Indien deze menselijke activiteiten een nadelige invloed op de trek van reeën kunnen hebben, dan is het te overwegen een scheiding aan te brengen tussen de overnachting van schepen en de wachtplaats voor de sluis (bijvoorbeeld meergelegenheid verderop in de vaart; aanlegplaats alleen voor wachten voor sluis).
- Het plan voorziet in het aanleggen van fauna uittreeplaatsen. Aangezien het effect van deze plaatsen mede afhangt van de bescherming die ze bieden, moet in het MER meer informatie worden opgenomen over de vormgeving van deze plaatsen (bijvoorbeeld in de vorm van een ontwerpshets).
- Door de aanleg van de sluis zal de recreatieve druk op het gebied van de ecologische hoofdstructuur mogelijk toenemen. Aangegeven moet worden of mitigerende maatregelen om dit tegen te gaan nodig zijn en indien dit het geval is welke maatregelen genomen zullen worden.
- Naast een doorsteek voor recreatievaart is het ook mogelijk dat vissen gebruik zullen maken van de doorsteek. Geef aan of het gewenst is maatregelen te nemen om de passage van vissen te stimuleren. Indien dit het geval is moet worden aangegeven welke maatregelen genomen zullen worden²].

4.

BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

In de startnotitie wordt aangegeven welke aspecten in het MER behandeld zullen worden. In aanvulling op deze punten moet in het MER aandacht worden besteed aan:

- Beschrijf de ecologische waarde van de rietruigte en eventuele andere biotopen die door de aanleg van de sluis verloren zal gaan³].
- De plek waar de aanvaarroute vanaf het Veluwemeer zal komen wordt nu gebruikt door watervogels. Aangegeven moet worden welk effect de aanleg van de sluis zal hebben.
- Naast de aanleg en het gebruik van de sluis zelf, zal de sluis een toename van de vaarbewegingen in de vaarten in de polder mogelijk maken en mogelijk de recreatieve druk op de gebied van de ecologische hoofdstructuur vergroten. Aangegeven moet worden wat de effecten in het gebied van de ecologische hoofdstructuur zullen zijn. Daarbij is het van belang om eerst aan te geven of in het gebied flora en fauna voorkomen die gevoelig zijn voor verstoring (door bijvoorbeeld betreding door recreanten en het geluid van motoren en recreanten).

3

Zie ook reactie 4 (bijlage 4).

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	980211	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek	Amersfoort	980304
2.	980226	LNV Directie Noordwest	Diemen-Zuid	980304
3.	980223	Heemraadschap Fleverwaard	Lelystad	980304
4.	980225	Vereniging Natuurmonumenten	's-Graveland	980304
5.	980224	Ministerie van Verkeer en Waterstaat Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat directie IJsselmeergebied	Lelystad	980304